

2020/2086(INI)

3.12.2020

MIŠLJENJE

Odbora za prava žena i rodnu ravnopravnost

upućeno Odboru za zapošljavanje i socijalna pitanja

o provedbi Direktive Vijeća 2000/78/EZ o uspostavi općeg okvira za jednako postupanje pri zapošljavanju i obavljanju zanimanja u svjetlu Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom
(2020/2086(INI))

Izvjestiteljica za mišljenje: Rosa Estaràs Ferragut

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za prava žena i rodnu ravnopravnost poziva Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

- A. budući da su žene najviše pogođene nezaposlenošću i budući da je u EU-u u prosjeku zaposleno samo 48,3 % žena s invaliditetom, za razliku od 53,3 % muškaraca s invaliditetom¹ te je samo 20,7 % žena s invaliditetom u punom radnom odnosu, za razliku od 28,6 % muškaraca s invaliditetom²;
- B. budući da brojke pokazuju da u prosjeku 29,5 % žena s invaliditetom u EU-u prijete rizik od siromaštva i socijalne isključenosti, za razliku od 27,5 % muškaraca s invaliditetom³;
- C. budući da su temeljne vrijednosti EU-a ugrožene, kako je pokazalo istraživanje Agencije EU-a za temeljna prava (FRA)⁴, i čak i dvadeset godina nakon donošenja Direktive o jednakosti pri zapošljavanju LGBTI osobe doživljavaju diskriminaciju na razini zapošljavanja;
- D. budući da se žene i djevojčice tijekom cijeloga života suočavaju s različitim oblicima diskriminacije, a one s invaliditetom suočavaju se s višestrukim i višedimenzionalnim oblicima diskriminacije i na temelju spola i na temelju invaliditeta, uključujući izravnu i neizravnu diskriminaciju, diskriminaciju na osnovi povezanosti, uskraćivanje razumne prilagodbe te strukturnu ili sustavnu diskriminaciju;
- E. budući da takva diskriminacija utječe i na obrazovanje; budući da digitalna i zelena tranzicija stvaraju potražnju za radnicima sa sve specijaliziranijim digitalnim i zelenim vještinama; budući da i dalje postoje rodne razlike u obrazovanju povezane s digitalizacijom i rodne razlike na digitalnom tržištu rada; budući da su osobe s invaliditetom često isključene iz obrazovanja, a time i iz tržišta rada i mogućnosti zapošljavanja, čime im se otežava pristup zapošljavanju na puno radno vrijeme i na taj način povećava nejednakost u zapošljavanju i plaći; budući da je podizanje razine osviještenosti ključno kako bi se poslodavcima i radnicima omogućilo da djeluju i reagiraju na odgovarajući način, na temelju poznavanja svojih obveza i prava u području nediskriminacije;
- F. budući da žene uglavnom preuzimaju odgovornost za brigu o kućanstvu i predstavljaju veliku većinu njegovatelja za osobe s invaliditetom; budući da su samohrane majke koje brinu o djeci s invaliditetom izložene ozbiljnom riziku od siromaštva i socijalne isključenosti; budući da diskriminacija na temelju dobi utječe na sve dobne skupine, zajedno s mogućim stereotipima i preprekama; budući da su starije žene s invaliditetom često jedini njegovatelji za članove obitelji s invaliditetom; budući da se to izravno odražava na njihovu podložnost siromaštvu i socijalnoj isključenosti, kao i na njihov pristup radnim mjestima i profesionalni razvoj te može negativno utjecati na uvjete

¹ Statistika Europske unije o dohotku i životnim uvjetima (EU-SILC 2017.).

² Europski institut za ravnopravnost spolova (Indeks ravnopravnosti spolova za 2019.).

³ Statistika Europske unije o dohotku i životnim uvjetima (EU-SILC, 2018.).

⁴ „Dug put do jednakosti za LGBTI zajednicu”, FRA, 2020.

njihova zapošljavanja;

1. poziva Komisiju i države članice da sustavno uvrstavaju interese i prava žena i djevojčica s invaliditetom u sve akcijske planove, strategije i politike, posebno u pogledu obrazovanja, zapošljavanja i socijalne politike, s naglaskom na diskriminaciji na temelju roda i invaliditeta;
2. žali zbog činjenice da je dob važna osnova za diskriminaciju pri zapošljavanju; smatra da su starije žene i dalje često izložene stereotipima i preprekama na tržištu rada te poziva na međugeneracijsku pravdu koja se temelji na solidarnosti;
3. naglašava da zaštita transrodnih osoba od diskriminacije pri zapošljavanju mora biti učinkovita i poziva države članice da se bore protiv te diskriminacije, posebno u području zapošljavanja;
4. poziva države članice da razmotre mogućnost da se u Direktivu uvrste strategije za mjere pozitivne diskriminacije za skupine koje su podvrgnute teškoj i strukturnoj diskriminaciji, kao što su Romi;
5. poziva države članice da pokrenu kampanje za podizanje razine osviještenosti o suzbijanju diskriminacije i da radnicima i široj javnosti pruže jasne informacije o njihovim pravima i obvezama, uključujući pravo na rad i zapošljavanje, s posebnim naglaskom na dostupnosti, uključujući pristup informacijama i komunikaciju, te razumnoj prilagodbi u skladu s Konvencijom UN-a o pravima osoba s invaliditetom, kako bi se iskorijenili svi oblici izričite ili latentne diskriminacije i upoznalo s načinima otkrivanja, suzbijanja i prijavljivanja diskriminacije, među ostalim zauzimanjem intersekcijskog pristupa za suzbijanje višestrukih oblika diskriminacije, te načinima pristupa postojećem zakonodavstvu o suzbijanju diskriminacije; poziva države članice da u tom pogledu razmjenjuju najbolje prakse usmjeravajući se na one koji su najizloženiji riziku, uključujući žene s invaliditetom, uz sudjelovanje socijalnih partnera, s obzirom na to da ti oblici diskriminacije otežavaju ulaganja u obrazovanje i osposobljavanje, umanjuju napore koji se poduzimaju te predstavljaju prepreku razvoju karijere;
6. naglašava da je pravo na rad ključan preduvjet kako bi žene s invaliditetom zaista mogle uživati jednaka prava, ekonomsku neovisnost i profesionalno ispunjenje; traži od Komisije i država članica da poduzmu korake i mjere pozitivne diskriminacije te da usvoje odgovarajuće politike kako bi osigurale da za djevojčice i žene s invaliditetom vrijede ista pravila kao i za sve ostale za pristup tržištu rada, zapošljavanju i napredovanju, jednak pristup osposobljavanju i prekvalifikaciji, jednak pristup kreditima i drugim proizvodnim resursima, jednake plaće za rad jednake vrijednosti i sudjelovanje u donošenju odluka na ravnopravnoj osnovi sa svim ostalim zaposlenicima; poziva države članice da donesu mjere za borbu protiv diskriminacije i uznemiravanja na radnom mjestu, uključujući seksualno uznemiravanje s kojim se suočavaju žene s invaliditetom, kao što su akcijski planovi za borbu protiv diskriminacije pri zapošljavanju, posebno u pogledu roda, nacionalnosti, društvenog podrijetla, invaliditeta, seksualne orijentacije i rodnog identiteta, etničkog podrijetla i vjere; poziva države članice da donesu mjere za borbu protiv uznemiravanja na radnome

mjestu s kojim se suočavaju osobe s invaliditetom; također naglašava potrebu za Jamstvom za prava osoba s invaliditetom s posebnim mjerama usmjerenima na potrebe žena s invaliditetom;

7. poziva Komisiju i države članice da pri oblikovanju i provođenju mjera u politike uvrste prava žena i djevojčica s invaliditetom s ciljem razvijanja digitalnih vještina i cjeloživotnog učenja te na taj način doprinesu dostupnim i nestereotipnim obrazovnim sustavima s uključivim obrazovnim mjerama kojima se ženama i djevojčicama s invaliditetom omogućavaju pripreme za sudjelovanje na tržištu rada, s posebnim naglaskom na digitalnim sposobnostima i cjeloživotnom učenju, te da ženama i djevojčicama s invaliditetom zajamče da mogu odabrati što žele studirati kako bi im se omogućilo da odaberu posao koji žele obavljati i koji je razmjern njihovim sposobnostima, a ne da ih se ograniči zbog nedostupnosti, predrasuda i stereotipa, te se time promicala njihova socijalna uključenost;
8. traži od Komisije da procijeni jesu li države članice uvele detaljne odredbe za ostvarivanje prava na rodiljni dopust, očinski dopust, roditeljski dopust te bolovanje, kao i fleksibilne radne uvjete te da provjeri jesu li oni prilagođeni različitim potrebama majki s invaliditetom, majki djece s invaliditetom ili dugotrajnom bolešću ili majki u posebnim okolnostima, kao što su one koje se suočavaju s preranim porodom; poziva na donošenje ambicioznijih mjera za promicanje jednake uloge muškaraca kao njegovatelja; poziva države članice da predstave nacionalne strategije za potporu neformalnim njegovateljima; ustraje u potrebi za visokokvalitetnim i pristupačnim uslugama skrbi o djeci kako bi se osiguralo ravnopravno sudjelovanje žena u radnom okruženju;
9. podsjeća da, kako je izjavio Odbor UN-a za prava osoba s invaliditetom, nepružanje razumne prilagodbe ženama s invaliditetom može predstavljati diskriminaciju u skladu s člancima 5. i 6. Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom;
10. poziva na prikupljanje, ako je to moguće, relevantnih i točnih podataka o rodnoj perspektivi i varijabli invaliditeta na tržištu rada te njegovoj socijalnoj dimenziji kako bi ih se koristilo kao temelj za nacionalne i europske strategije u vezi s invaliditetom, zapošljavanjem i rodnom ravnopravnošću;
11. s veseljem iščekuje evaluaciju trenutačne europske strategije za osobe s invaliditetom i prijedloga Komisije o budućoj europskoj strategiji za ravnopravnost osoba s invaliditetom za sljedeće višegodišnje razdoblje, koja će biti objavljena 2021., kombinirajući horizontalne i ciljne pristupe i uključujući snažnu rodnu perspektivu, među ostalim politikama kojima se promiču zapošljavanje, osposobljavanje, posredovanje pri zapošljavanju, jednake karijere, jednaka plaća za rad jednake vrijednosti, prilagodba na radnom mjestu i daljnje obrazovanje, uz posvećivanje pozornosti digitalnoj uključenosti žena s invaliditetom i potrebi za očuvanjem ravnoteže između poslovnog i privatnog života;
12. poziva Vijeće da usvoji horizontalnu direktivu o borbi protiv diskriminacije i da primijeni intersekcijski pristup u svim politikama i zakonodavstvu EU-a u području borbe protiv diskriminacije;

13. poziva na optimizaciju upotrebe postojećih instrumenata financiranja EU-a, kao što je Program o pravima, jednakosti i građanstvu, radi promicanja dostupnosti i nediskriminacije te rješavanja pitanja zapošljavanja i socioekonomskih uvjeta žena s invaliditetom; poziva države članice da relevantnim dionicima, uključujući organizacije civilnog društva i tijela za rodnu ravnopravnost, olakšaju pristup financiranju;
14. također poziva Komisiju i države članice da provedu mjere, kao što je optimizacija strukturnih fondova EU-a, za poticanje i promicanje poduzeća koja se bave zapošljavanjem osoba s invaliditetom kako bi se poboljšao njihov pristup mogućnostima zapošljavanja te kako bi ih se podržalo u poduzetništvu, primjerice osmišljavanjem certifikacijske oznake koja će biti uočljiva izvana, kako bi prepoznale njihovo poštovanje postojećih pravila i njihove napore u tom području te kako bi im pružile priliku da podijele inicijative koje su u tu svrhu provela;
15. poziva države članice da posebnu pozornost posvete otkrivanju nasilja nad ženama i djevojčicama s invaliditetom kako bi ga se pravovremeno identificiralo i spriječilo;

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	1.12.2020
Rezultat konačnog glasovanja	+: 31 -: 1 0: 2
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Christine Anderson, Simona Baldassarre, Robert Biedroń, Viliija Blinkevičiūtė, Annika Bruna, Margarita de la Pisa Carrión, Rosa Estaràs Ferragut, Frances Fitzgerald, Cindy Franssen, Heléne Fritzon, Lina Gálvez Muñoz, Livia Járóka, Arba Kokalari, Alice Kuhnke, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Andželika Anna Mozdżanowska, Pina Picierno, Sirpa Pietikäinen, Samira Rafaela, Evelyn Regner, Diana Riba i Giner, María Soraya Rodríguez Ramos, Sylwia Spurek, Jessica Stegrud, Isabella Tovaglieri, Ernest Urtasun, Hilde Vautmans, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Chrysoula Zacharopoulou
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Lena Düpont, Elena Kountoura, Radka Maxová, Silvia Modig, Vera Tax

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

31	+
ECR	Andželika Anna Możdżanowska
GUE/NGL	Elena Kountoura, Silvia Modig
ID	Simona Baldassarre, Annika Bruna, Isabella Tovaglieri
PPE	Lena Düpont, Rosa Estaràs Ferragut, Frances Fitzgerald, Cindy Franssen, Lívia Járóka, Arba Kokalari, Sirpa Pietikäinen, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Renew	Radka Maxová, Samira Rafaela, María Soraya Rodríguez Ramos, Hilde Vautmans, Chrysoula Zacharopoulou
S&D	Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Heléne Fritzon, Lina Gálvez Muñoz, Pina Picierno, Evelyn Regner, Vera Tax
Verts/ALE	Alice Kuhnke, Diana Riba i Giner, Sylwia Spurek, Ernest Urtasun

1	-
ID	Christine Anderson

2	0
ECR	Margarita de la Pisa Carrión, Jessica Stegrud,

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani